

खुल, the fem. of अन्तिक; compare its synonyme शातला (probably from the caus. of शृद्).

IV. f. (-का) (In theatrical language.) An elder sister, the same as अत्तिका of which it seems to be, like अर्तिका, a degenerated form.

अन्तिकगति Tatpur. f. (-तिः) Going near, approaching. E. अन्तिक and गति.

अन्तिकतम m. f. n. (-मः-मा-मम्) Very near, nearest, close by. Comp. अन्तितम and नेदीयस्, नेदिष्ठ. E. अन्तिक, taddh. aff. तमप्.

अन्तिकता f. (-ता) or अन्तिकत्व n. (-त्वम्) Nearness, vicinity, contiguity. E. अन्तिक, taddh. aff. तल् or त्व.

अन्तिकात् See अन्तिक. Considered by the native grammarians as an indecl. E. The ablative of अन्तिक.

अन्तिकादागत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Come or arrived from near, from. E. अन्तिकात् (see s. v. अन्तिक) and आगत.

अन्तिकार्थे Bahuvr. m. (-र्थः) A word in the sense of near, a synonyme of अन्तिक. E. अन्तिक and अर्थ, scil. शब्द.

अन्तिकाश्रय Tatpur. m. (-यः) ¹A contiguous support, as that given by a tree to a creeper &c. ²The house of a neighbour (according to Hemachandra's Abhidh. 4. 67. (= v. 1001), where the two words उपघ्न and अन्तिकाश्रय are explained by Vallabhagaṇi: पाडोसीघरनाम्नी द्वे; but the quotation added by this comm. from Raghuvansā 14. 1. would rather refer to the first meaning than qualify a house, as seems required by the context in which these words occur in Hemachandra). E. अन्तिक and आश्रय.

अन्तिकेभव Tatpur. m. f. n. (-वः-वा-वम्) Being near. (Perhaps two distinct words instead of a compound.) E. अन्तिके and भव.

अन्तिगृह Tatpur. n. (-हम्) (ved.) A house in the neighbourhood, a house near one's own abode. E. अन्ति and गृह.

अन्तितम 1. m. f. n. (-मः-मा-मम्) Very near, nearest, close by. Comp. अन्तिकतम, अन्तितम and नेदीयस्, नेदिष्ठ.

2. n. (-मम्) The nearest place, a place close by, e. g. अन्तितमे ऽ वरोहति. E. अन्ति (acc. to the native gramm. अन्तिक with the loss of क, but see the E. of अन्ति), taddh. aff. तमप्.

अन्तितस् ind. (ved.) From the neighbourhood, from near. E. अन्ति (acc. to the native gramm. अन्तिक with the loss of क, but see the E. of अन्ति), taddh. aff. तसि, and udātta accent on the first syllable.

अन्तिदेव Tatpur. m. f. n. (-वः-वा-वम्) (ved.) Being near the gods, reaching the gods (an epithet of Soma); the accus. also explained in an adv. sense 'near the gods'. E. अन्ति and देव.

अन्तिनार Tatpur. (?) m. (-रः) A proper name: according to a Purāṇa, the son of Riteyu, a descendant of Puru; others call him अतिभार or अतिमार or रत्तिनार. E. ?

अन्तिम m. f. n. (-मः-मा-मम्) ¹Final, ultimate, last. ²Very near, nearest, close by (comp. दशान्तिम lit. the nearest to ten i. e. the eleventh). Comp. अन्त्य and the words named s. v. अन्तिक. E. अन्त, taddh. aff. डिमच्.

अन्तिमजिन Karmadh. m. (-जः) The last Jina teacher; see महावीर. E. अन्तिम and जिन.

अन्तिमाङ्क Karmadh. m. (-ङ्कः) (In Arithmetic.) The last unit, the number 9. E. अन्तिम and अङ्क.

अन्तिमाङ्गुलि Karmadh. f. (-लिः) The little finger. E. अन्तिम and अङ्गुलि.

अन्तिमित्र Bahuvr. m. (-त्रः) (ved.) One whose friends are near or at hand. E. अन्ति and मित्र.

अन्तिय 1. m. f. n. (-यः-या-यम्) (ved.) Near, proximate.

2. n. (-यम्) A place in the neighbourhood; e. g. अन्तिये च दूरके सूर्या. Comp. the words named s. v. अन्तिक. E. अन्ति, taddh. aff. यत्.

अन्तिवाम Bahuvr. m. f. n. (-मः-मा-मम्) (ved.) Near or at hand with wealth; an epithet of Ushas. E. अन्ति and वाम.

अन्तिषद् Tatpur. m. f. n. (-द्-द्-द्) (ved.) Sitting near, being near. Comp. अन्तसद्. (This word which is noticed in a Kārikā of the Mahābhāṣya to Pāṇ. VI. 4. 149, belongs accord. to another authority to the Gaṇa सुधामादि.) E. अन्ति and सद्.

अन्तिसुख Bahuvr. m. f. n. (-सुः-सु-सुम्) (ved.) (Probably.) Whose happiness is near or present, ever bestowing happiness; an epithet of द्यावापृथिवी, heaven and earth. E. अन्ति and सुख.

अन्ती f. (-न्ती) A fire place, a furnace; the same as अन्तिका II. E. A shorter form of अन्तिका q. v.

अन्तेगुरु Bahuvr. m. f. n. (-रुः-रु-रु) Ending in a heavy (see गुरु) syllable. Also गुर्वन्त. (This word belongs to the Gaṇa आहिताग्न्यादि.) E. अन्ते (locat. of अन्त) and गुरु.

अन्तेवास Tatpur. m. (-सः) A neighbour, a pupil; see अन्तेवासिन्. E. अन्ते (locat. of अन्त) and वास.

अन्तेवासि Bahuvr. and Avyayibh. In the condition of a pupil (lit. in the condition of one whose habitation is near, scil. the Guru). E. अन्ते (locat. of अन्त) and वास, samās. aff. इच्. [This word is thus explained by the Gaṇaratnamahodadhī: अन्ते वासो ऽ स्मिन्निति अन्तेवासि तिष्ठति; with the additional remark concerning the meaning, and to prevent its identification with the neuter of अन्तेवासिन्, viz. अन्तेवासी गुरोरित्वेभ्यश्च। स शब्दो ऽ न्ते वसति तच्छील इति णि-न्यन्तः (cf. Pāṇini III. 2. 78.) sic.]

अन्तेवासिन् Tatpur. 1. m. f. n. (-सी-सिनी-सि) Living, or being in, or on, the end or confines.

2. m. (-सी) ¹A pupil in general (the same as शिष्य), e. g. वैशम्पायनान्तेवासिन् [bases in अन्त when compounded with it as former parts of a Tatpur., retain in the composition the sign of the genitive, e. g. होतुरन्तेवासिन्, पितुरन्तेवासिन्]. ²An apprentice, one who is learning a mechanical art (according to Nārada, distinct from the शिष्य who is to him the theological student, and one of the four categories of the कर्मकर q. v.; compare besides शिष्य, भृतक and अधिकर्मकृत). — Both 1. and 2. so called from it being their duty to live near i. e. in the house of the Guru: 'आचार्यस्य वसेदन्ते कृत्वा कालं सुनिश्चितम्। आचार्यः शिष्येदेनं खगृहे दत्तभोजनम्'. ³A Chāṇḍāla (q. v.), a man of the lowest tribe (so called because he must live outside of a town; comp. अन्तर I. 1). [In a Prākṛit passage of the Mālatīmādhava अन्तेवासिनी occurs in the sense of a female pupil: साहकस्स मुण्डधारिणी अघोरघण्टणामधेअस्स अन्तेवासिणी महाप्पहावा करालकुण्डला णाम.] E. अन्ते (locat. of अन्त) and वासिन्.

अन्तोदात्त Tatpur. (In Grammar.) 1. m. (-त्तः) The udātta accent on the last syllable.